

Sygn. akt I C 1873/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia del. Michał Siemieniec

Protokolant: Ewelina Drewnik

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2021 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Gminy W.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Naczelnikowi II Urzędu Skarbowego w K.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda Gminy W. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 1873/20

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13.12.2021 r.

W pozwie z dnia 6.08.2020 r., skierowanym przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Naczelnika II Urzędu Skarbowego w K., strona powodowa – Gmina W. wniosła o:

- 1) zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 2.724.367,20 zł z odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
- 2) zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu wskazano, że dochodzona w pozwie kwota odpowiada nadpłacie z tytułu podatku od nieruchomości (wraz z należnościami ubocznymi), jaką strona powodowa była zmuszona (po wielu postępowaniach administracyjnych i sądownoadministracyjnych) przekazać (...) sp. z o.o. tylko z tego powodu, że pozwany przeprowadził egzekucję administracyjną w sposób wadliwy, z naruszeniem przepisów o właściwości. Stąd pozwany miał być zobowiązany do zapłaty dochodzonego pozvem odszkodowania. Jednocześnie – zdaniem powoda – te same działania pozwanego spowodowały przedawnienie roszczenia o zapłatę podatku przez (...) sp. z o.o.

W odpowiedzi na pozew z dnia 31.03.2021 r. pozwany Naczelnik II Urzędu Skarbowego w K., reprezentujący Skarb Państwa wniósł o:

1) oddalenie powództwa;

2) zasądzenie od powoda na rzecz Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma wskazano, że strona powodowa powinna była zaliczyć dokonaną przez (...) sp. z o.o. nadpłatę na rzecz podatku od nieruchomości, na podstawie na nowo wystawionych tytułów wykonawczych (samo zobowiązanie podatkowe nie było bowiem — zdaniem pozwanego — przedawnione w momencie, kiedy powódka wiedziała z prawomocnego wyroku sądu administracyjnego, że zarzuty (...) sp. z o.o. są zasadne). Ponadto pozwany wskazał, że postępowanie w przedmiocie stwierdzenia nadpłaty i odmowy jej zwrotu (w tym także przed sądem administracyjnym) toczyło się bez jego udziału i było od niego niezależne. Ewentualna szkoda wynika zatem z działań i zaniechań samej strony powodowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Wójt Gminy W. wystawił w roku 2006 przeciwko (...) sp. z o.o. administracyjne tytuły wykonawcze nr: (...); (...); (...); (...); (...); (...) i skierował do Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K. (jako administracyjnego organu egzekucyjnego) wnioski o wyegzekwowanie na ich podstawie kwot odpowiadających zaległemu podatkowi od nieruchomości za lata 2003-2005. Egzekwowane kwoty zostały zajęte przez Naczelnika Urzędu Skarbowego na rachunku spółki i jako wyegzekwowane przekazane wierzycielowi — stronie powodowej.

W piśmie z dnia 27.09.2006 r. (...) sp. z o.o. wniosła zarzuty co do postępowania egzekucyjnego, wskazując między innymi na błąd co do prowadzenia egzekucji przez niewłaściwy organ egzekucyjny. Postanowieniem Wójta Gminy W. z dnia 23.10.2006 r. (znak: FN (...)) zarzuty zostały uznane za nieuzasadnione, a samo postanowienie, po zaskarżeniu go przez (...) sp. z o.o. zostało utrzymane w mocy postanowieniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. z dnia 28.12.2007 r. (znak: (...)).

Wyrokiem z dnia 24.09.2008 r. (sygn. akt III SA/Wa 741/08) Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w sprawie ze skargi (...) sp. z o.o. uchylił zaskarżone postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia 28.12.2007 r. (znak: (...)) oraz poprzedzające je postanowienie Wójta Gminy W. z dnia 23.10.2006 r. (znak: FN (...)) — oraz stwierdził, że uchylone postanowienia nie mogą być wykonane w całości. W uzasadnieniu wyroku wskazano, że zarzuty (...) sp. z o.o. odnośnie tego, że egzekucję administracyjną prowadził organ niewłaściwy, były w pełni zasadne — właściwym organem egzekucyjnym był bowiem Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego, a nie Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego K., do którego błędnie wnioski o wszczęcie egzekucji wraz z tytułami wykonawczymi przesłał Wójt Gminy W..

Wyrok WSA w Warszawie nie został zaskarżony przez żadną ze stron i stał się prawomocny z dniem 21 listopada 2008 r. Wyrok ten został doręczony przedstawicielom strony powodowej w dniu 22.12.2008 r. i następnie — dnia 13.01.2009 r. — przesłany przez Wójta Gminy W. Naczelnikowi Drugiego Urzędu Skarbowego K.. Naczelnik odebrał kopię wyroku oraz akta sprawy dnia 20.01.2009 r.

[dowody: odpis wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 24.09.2008 r., sygn. akt III SA/Wa 741/08 (k. 9-20), pismo Wójta Gminy W. z dnia 13.01.2009 r., znak: FN (...) (k. 179-180), odpis postanowienia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. z dnia 28.12.2007 r., znak: (...) (k. 192-195)]

Przed rozpoznaniem ww. sprawy przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w W., w dniu 2.04.2008 r. Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w K. wydał postanowienie, znak (...), którym odmówił uznania zarzutów (...) Sp. z o.o. sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego w stosunku do (...) Sp. z o.o. na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych przez Wójta Gminy W.. Dyrektor Izby Skarbowej w K. postanowieniem z dnia 19.05.2005 r., znak (...) - 561/08/ (...), w następstwie wniesienia zażalenia przez (...) sp. z o.o., utrzymał w mocy postanowienie organu I instancji.

Wyrokiem z dnia 03.02.2009 r. (sygn. akt I SA/Kr 1118/08) Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. w sprawie ze skargi (...) sp. z o.o. stwierdził nieważność postanowienia Dyrektora Izby Skarbowej w K. z dnia 19.05.2005 r. (znak: (...) -561/08/ (...)) oraz poprzedzającego go postanowienia Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K. z dnia 02.04.2008 r. (znak: EG/7241/10/08/JK). W uzasadnieniu wyroku wskazano, że zarzuty (...) sp. z o.o. odnośnie tego, że egzekucję administracyjną prowadził organ niewłaściwy, były w pełni zasadne – właściwym organem egzekucyjnym był bowiem Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego, a nie Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego K., do którego błędnie wnioski o wszczęcie egzekucji wraz z tytułami wykonawczymi przesłał Wójt Gminy W.. Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i stał się prawomocny.

[dowody: odpis postanowienia Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego K. z dnia 02.04.2008 r., znak: EG/7241/10/08/JK (k. 196-197), odpis wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 03.02.2009 r., sygn. akt I SA/Kr 1118/08 (k. 21-31)]

Postanowieniem z dnia 21.05.2009 r. (znak: EG/7240/R3/40/09/JK) Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego K. – uwzględniając wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 03.02.2009 r. (sygn. akt I SA/Kr 1118/08) – uznał zarzuty (...) sp. z o.o. za uzasadnione i umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie wystawionych przez Wójta Gminy W. tytułów wykonawczych nr: (...); (...); (...); (...); (...); (...); (...); (...).

Postanowieniem z dnia 25.06.2009 r. (znak: (...) -169/09/PJ) Dyrektor Izby Skarbowej w K. – na skutek zażalenia Wójta Gminy W. – uchylił powyższe postanowienie Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego K. z dnia 21.05.2009 r. (znak: EG/7240/R3/40/09/JK) w całości oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego K. nieprawidłowo nie zwrócił się ponownie przed wydaniem zaskarżonego postanowienia do wierzyciela – Wójta Gminy W. – o przedstawienie stanowiska, co uzasadniało ponowne przeprowadzenie postępowania.

[dowody: odpis postanowienia Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego K. z dnia 21.05.2009 r., znak: EG/7240/R3/40/09/JK (k. 181-182; 198-199), odpis postanowienia Dyrektora Izby Skarbowej w K. z dnia 25.06.2009 r., znak: (...) -169/09/PJ (k. 200-204)]

Pismem z dnia 12.05.2009 r. (...) sp. z o.o. – powołując się na prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 24.09.2008 r. (sygn. akt III SA/Wa 741/08) – wniosła o niezwłoczne przekazanie przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego K. kwoty pobranych podatków od nieruchomości oraz kosztów egzekucyjnych, wraz ze stosownymi odsetkami na wskazany w piśmie rachunek bankowy spółki. Postanowieniem z dnia 02.06.2009 r. (znak: EG/7241/52/09/JK) Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego K. zawiadomił (...) sp. z o.o. między innymi, że organem właściwym do zwrotu kwoty pobranych podatków od nieruchomości wraz ze stosownymi odsetkami jest Wójt Gminy W.. Pismem z dnia 29.06.2009 r. (nadany w urzędzie pocztowym kolejnego dnia) (...) sp. z o.o. – powołując się na prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 24.09.2008 r. (sygn. akt III SA/Wa 741/08) oraz wskazując Wójta Gminy W., jako organ właściwy, postanowienie Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego K. z dnia 02.06.2009 r. (znak: EG (...)) – wniosła o niezwłoczne przekazanie przez Wójta Gminy W. kwoty pobranych podatków od nieruchomości, określonych w tytułach wykonawczych wystawionych przez Wójta Gminy W., wraz ze stosownymi odsetkami i na wskazany w piśmie rachunek bankowy spółki.

[dowody: pismo (...) sp. z o.o. z dnia 29.06.2009 r. (k. 45), pismo (...) sp. z o.o. z dnia 12.05.2009 r. (k. 183), odpis postanowienia Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego K. z dnia 02.06.2009 r., znak: EG/7241/52/09/JK (k. 184)]

Postanowieniem z dnia 16.07.2009 r. (znak: Rp-E.- (...); FN (...)) Wójt Gminy W. – wskazując, że uwzględnia wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 24.09.2008 r. (sygn. akt III SA/Wa 741/08) oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 03.02.2009 r. (sygn. akt I SA/Kr 1118/08), a także postanowienie Dyrektora Izby Skarbowej z dnia 25.06.2009 r. (znak: (...) -169/09/PJ) – podtrzymał uprzednio zajęte stanowisko, zawarte w postanowieniu Wójta Gminy W. z dnia 23.10.2006 r. (znak: FN (...)), którym uznano zarzuty (...) sp. z o.o. za nieuzasadnione; uznał dokonane czynności egzekucyjne za skuteczne wobec wymagalności zobowiązań podatkowych

w podatku od nieruchomości za lata 2003-2005 oraz zawnioskował o niezwłoczne przekazanie sprawy właściwemu organowi egzekucyjnemu (Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego).

[dowody: odpis postanowienia Wójta Gminy W. z dnia 16.07.2009 r., znak: Rp- (...); FN (...) (k. 32-34)]

Postanowieniem z dnia 23.08.2011 r. (znak: (...)) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. uchyliło — zaskarżone przez (...) sp. z o.o. — postanowienie Wójta Gminy W. z dnia 16.07.2009 r. (znak: Rp-E.- (...); FN (...)) oraz orzekło co do istoty sprawy poprzez uznanie zarzutu (...) sp. z o.o. co do prowadzenia egzekucji przez niewłaściwy organ egzekucyjny za uzasadniony. W uzasadnieniu wskazano na wcześniejsze stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 24.09.2008 r. (sygn. akt III SA/Wa 741/08) a także na orzekanie przez organy administracyjne w warunkach związania oceną prawną zawartą w tym wyroku — co zdaniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego przesądzało o uwzględnieniu zarzutu (...) sp. z o.o.

[dowód: odpis postanowienia Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 23.08.2011 r. , znak: (...) (k. 37-42)]

Postanowieniem z dnia 12.09.2011 r. (znak: EA/7241/126/11/JK) Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego K. uznał zarzuty (...) sp. z o.o. (zawarte w piśmie z dnia 26.09.2006 r.) za uzasadnione i umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie wystawionych przez Wójta Gminy W. tytułów wykonawczych nr: (...); (...); (...); (...); (...); (...); (...); (...). W uzasadnieniu postanowienia przywołano wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 03.02.2009 r. (sygn. akt I SA/Kr 1118/08) oraz wyrażone w nim — wiążące dla organu — stanowisko co do konieczności umorzenia postępowania.

[dowód: odpis postanowienia Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego K. z dnia 12.09.2011 r., znak: EA/7241/126/11/JK (k. 43-44)]

Decyzją nr (...) z dnia 28.02.2013 r. (znak: POD. (...).1.2013) Wójt Gminy W. — w odpowiedzi na pismo (...) sp. z o.o. w sprawie zwrotu wyegzekwowanych kwot z dnia 29.06.2009 r. i po ponagleniu ze strony Samorządowego Kolegium Odwoławczego — umorzył postępowanie podatkowe w sprawie określenia nadpłaty w podatku od nieruchomości jako bezprzedmiotowe. Wójt uznał bowiem, że zobowiązanie podatkowe wygasło na skutek wyegzekwowania należności niezależnie od tego, czy sama egzekucja została poprawnie przeprowadzona. Decyzja ta — po odwołaniu złożonym przez (...) sp. z o.o. — została utrzymana w mocy decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia 30.09.2015 r. (znak: (...)). Wyrokiem z dnia 09.01.2017 r. (sygn. akt III SA/Wa 3145/15) Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. — w sprawie ze skargi (...) sp. z o.o. — uchylił zaskarżoną decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia 30.09.2015 r. (znak: (...)) oraz poprzedzającą ją decyzję Wójta Gminy W. z dnia 28.02.2013 r. (znak: POD. (...).1.2013). W uzasadnieniu wyroku wskazano, że organy administracyjne dopuściły się błędnej wykładni prawa materialnego w nieprawidłowy sposób uznając, że kwota wyegzekwowana w postępowaniu egzekucyjnym przez niewłaściwy organ egzekucyjny nie mieści się w ustawowym pojęciu nadpłaty. Umorzenie postępowania w przedmiocie zwrot nadpłaty w podatku od nieruchomości było wobec tego nieprawidłowe.

[dowody: odpis wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 09.01.2017 r., sygn. akt III SA/Wa 3145/15 (k. 46-52v.), decyzja nr (...) Wójta Gminy W. z dnia 29.02.2013 r., znak: POD. (...).1.2013 (k. 205-210), decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia 30.09.2015 r., znak: (...) (k. 211-213)]

Decyzją nr (...) z dnia 12.10.2017 r. (znak: POD. (...).1.2013) Wójt Gminy W. umorzył jako bezprzedmiotowe postępowanie podatkowe w sprawie określenia nadpłaty w podatku od nieruchomości (wszczęte w odpowiedzi na wniosek (...) sp. z o.o. z dnia 29.06.2009 r.). Decyzja powyższa została w całości uchylona decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia 25.09.2019 r. (znak: (...)), którą przekazano także sprawę Wójtowi Gminy W. do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że Wójt Gminy W. zignorował wiążącą go ocenę prawną, wyrażoną w kategoriach jednoznaczny i jednoznaczny sposób w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 09.01.2017 r. (sygn. akt III SA/Wa 3145/15). Konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości spowodowała zaś przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji. Decyzją z dnia 30.12.2019 r. (znak: POD. (...).2.63.2019.AS) Wójt Gminy W. po ponownym rozpatrzeniu wniosku (...)

sp. z o.o. z dnia 29.06.2009 r. odmówił stwierdzenia nadpłaty w łącznej kwocie 231.157,17 zł z tytułu podatku od nieruchomości za okres od lipca 2003 r. do grudnia 2003 r., oraz jednocześnie stwierdził nadpłatę w łącznej kwocie 1.141.208,20 zł, podlegającą zwiększeniu o odsetki od dnia 25.09.2006 r. od dnia zwrotu nadpłaty – z tytułu podatku od nieruchomości za okres od stycznia 2004 r. do grudnia 2005 r. Dyspozycja zwrotu nadpłaty wraz ze stosownymi odsetkami (1.583.159,00 zł) w łącznej kwocie 2.724.367,20 zł została wydana dnia 30.01.2020 r.

[dowody: decyzja nr (...) Wójta Gminy W. z dnia 12.10.2017 r., znak: POD. (...)1.2013 (k. 53-57), decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia 25.09.2019 r., znak: (...) (k. 57-59), decyzja Wójta Gminy W. z dnia 30.12.2019 r., znak: POD. (...)2.63.2019.AS (k. 60-73), pismo z dnia 30.01.2020 r., znak: POD. (...)2.63.2019.AS (k. 74)]

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie przywołanych powyżej dokumentów z postępowań administracyjnych (których autentyczności i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron, a sąd nie znalazł powodów, aby czynić to z urzędu). Sąd wziął pod uwagę także to, że cały stan faktyczny sprawy był w zasadzie bezsporny.

Sąd zważył, co następuje

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Strona powodowa dochodziła odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K., pełniącego rolę organu w egzekucji administracyjnej. Roszczenie podlega więc rozpoznaniu w świetle przepisów o odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę wynikającą z wykonywania władzy publicznej. Zgodnie z art. 417 § 1 kc, za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Z kolei przepis art. 417¹ § 2 i 3 kc przewiduje, że w razie wyrządzenia szkody przez wydanie decyzji administracyjnej lub zaniechanie wydania takiej decyzji, naprawienia szkody można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem wydania lub niewydania decyzji. Na tle rozpoznawanej sprawy zasadnicze znaczenie ma ustalenie zdarzenia wywołującego szkodę. Punktem wyjścia musi tutaj być zidentyfikowanie szkody. Strona powodowa szkody upatrywała w uszczerbku majątkowym, jakiego doznała w wyniku zwrotu nadpłaty z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 1.141.208,20 zł wraz z odsetkami spółce (...) sp.z z o.o. Zwrot ten nastąpił w wyniku wydania decyzji w dniu 30 grudnia 2019 r. przez reprezentującego stronę powodową wójta Gminy W.. Autor pozwu wskazywał, że obowiązek zwrotu tejże nadpłaty był następstwem wadliwego prowadzenia postępowania egzekucyjnego przez niewłaściwy organ egzekucyjny, zakończonego umorzeniem postępowania egzekucyjnego w toku którego wyegzekwowana została należność z tytułu podatku od nieruchomości. Gmina W. nie miała wiedzy co do tego, że do egzekucji przeciwko (...) sp. z o.o. właściwy jest (...) Urząd Skarbowy i z tej przyczyny złożyła wniosek o przeprowadzenie egzekucji do Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K.. Zdaniem strony powodowej, zgodnie z art. 65 § 1 kpa Naczelnik II Urzędu Skarbowego w K., jako organ niewłaściwy powinien był przekazać sprawę organowi właściwemu, gdy tymczasem umorzył postępowanie egzekucyjne, czym spowodował obowiązek zwrotu przez wójta nadpłaty wyegzekwowanej kwoty. Ze stanowiskiem strony powodowej nie można się zgodzić. Jak już wspomniano, dochodzenie odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez działanie lub zaniechanie organu władzy publicznej, jeżeli dotyczy czynności w postępowaniu administracyjnym wymaga stwierdzenia niezgodności z prawem działania lub zaniechania w odpowiednim trybie w postępowaniu administracyjnym. Jeżeli uznamy, jak tego chce strona powodowa, że źródłem szkody jest błędne umorzenie postępowania egzekucyjnego w administracji przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K. postanowieniem z dnia 12 września 2011 r., należałoby doprowadzić w toku postępowania administracyjnego lub sądowno-administracyjnego do wzruszenia tego postanowienia lub stwierdzenia jego niezgodności z prawem. Tymczasem z materiału dowodowego sprawy nie wynika, by do takiego stwierdzenia niezgodności z prawem doszło. Oznacza to, że w razie uznania, że źródłem szkody jest zaniechanie przekazania sprawy według właściwości i w rezultacie tego zaniechania umorzenie postępowania egzekucyjnego, brak jest spełnionej przesłanki bezprawności działania lub zaniechania organu władzy publicznej. Wspomniana decyzja Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K. z dnia 12 września 2011 r., znak (...) musi być uznana za legalną. A

za legalne działania organów władzy publicznej Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność tylko w ściśle określonych przypadkach (np. art. 417² kc), który tutaj bezspornie nie występuje. Wypada jednak rozważyć, czy szkoda nie jest normalnym następstwem działań Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego, poprzedzających wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, bowiem niezgodność z prawem tych działań została stwierdzona w postępowaniu sądowo-administracyjnym. Mowa tutaj o postanowieniu Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K. z dnia 2 kwietnia 2008 r., znak (...), którym odmówiono uznania zarzutów (...) Sp. z o.o. Niezgodność z prawem tego postanowienia została ustalona prawomocnym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K., który stwierdził nieważność postanowień organów administracyjnych obu instancji. Nie sposób jednak przejść do porządku nad faktem, iż to w następstwie wyroku WSA w Krakowie z dnia 3 lutego 2009 r., sygn. akt I SA/Kr 1118/08 Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w K., stosując się do wytycznych sądu zawartych w uzasadnieniu wyroku, umorzył postępowanie egzekucyjne. Wprawdzie wytyczne te nie były jednoznaczne, bowiem sąd administracyjny wskazał w uzasadnieniu wyroku, że „przy ponownym rozpatrywaniu sprawy organ egzekucyjny powinien zatem uznać analizowany zarzut skarżącej za uzasadniony i umorzyć postępowanie egzekucyjne, zgodnie z dyspozycją art. 34 § 4 w związku z art. 33 pkt 9 u.p.e.a. W ocenie sądu ww. organ powinien także niezwłocznie przekazać sprawę właściwemu organowi egzekucyjnemu, tj. Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego w K.". Tego rodzaju wskazania co do dalszego postępowania nie są do końca jasne, jeżeli chodzi o oczekiwany przez sąd administracyjny sposób dalszego procedowania. W każdym razie organ egzekucyjny zastosował się do tej części wskazań sadu, w której była mowa o umorzeniu postępowania, najwyraźniej uznając, że po umorzeniu postępowania przekazanie według właściwości nie ma racji bytu. W tym miejscu wypada jednak wrócić do poprzednich rozważań i ponownie podkreślić, że umorzenie postępowania przez organ egzekucyjny nie zostało wzruszone, nie można więc skutecznie podnosić zarzutu, że organ uczynił to z naruszeniem prawa. Chcąc kwestionować owo umorzenie Wójt Gminy W. winien był zaskarżyć postanowienie Naczelnika Urzędu Skarbowego, by przesądzić o jego bezprawności. W konsekwencji należy uznać, że nie sposób uznać za źródło szkody w majątku Gminy W. poprzednie postanowienie Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K. z dnia 2 kwietnia 2008 r., którego nieważność została stwierdzona.

Należy też zauważyć, że, zgodnie z art. 361 § 1 kc, zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W przypadku odpowiedzialności organów władzy publicznej możemy mówić o odpowiedzialności za normalne następstwa bezprawnego działania lub zaniechania. Na tle stanu faktycznego sprawy o bezprawności działań, czy zaniechań możemy mówić w odniesieniu do tych czynności, które miały miejsce przed umorzeniem postępowania egzekucyjnego, samo umorzenie, jak już wyjaśniono, było zgodne z prawem. Normalnym następstwem działania, bądź zaniechania organu administracji jest oczywiście działanie w ramach obowiązujących przepisów, przy uwzględnieniu wzorca staranności, jakim powinno być postępowanie sumiennego, działającego zgodnie z prawem i terminowo urzędnika. W tym miejscu wypada poczynić istotną uwagę, że w typowych sytuacjach w ramach odpowiedzialności za wykonywanie władzy publicznej mamy relację organ władzy publicznej – osoba fizyczna lub osoba prawna prawa prywatnego, natomiast na gruncie niniejszej sprawy mamy w istocie stosunek pomiędzy dwoma organami władzy publicznej – organem podatkowym, jakim jest Wójt Gminy W. oraz organem egzekucji administracyjnej, jakim jest Naczelnik Urzędu Skarbowego. Żadne racje nie przemawiają za tym, by różnicować mierniki staranności w odniesieniu do każdego z tych podmiotów. Przyznając rację stronie powodowej, że Naczelnik Urzędu Skarbowego prowadził egzekucję administracyjną w sposób daleki od wymaganego wzorca staranności, nie można nie dostrzegać, że i działanie Wójta Gminy W. było od tego wzorca dalekie, na co wskazują znajdujące się w aktach sprawy decyzje i postanowienia wójta uchylane z powodu sprzeczności z prawem. Odnosząc przyjęty wzorzec należytej staranności urzędnika organu podatkowego do działania Wójta Gminy W. trudno oprzeć się wrażeniu, że nawet uwzględniając nieprawidłowość działań organu egzekucyjnego, do szkody w majątku Gminy W. w ogóle by nie doszło, gdyby obowiązki osób zatrudnionych w Urzędzie Gminy były realizowane sumiennie, zgodnie z prawem i terminowo. Otóż z chwilą wydania wyroku z dnia 24 września 2008 r. przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w sprawie sygn. akt III SA/Wa 741/08 przestały istnieć wątpliwości co do tego, który Naczelnik Urzędu Skarbowego jest właściwy do przeprowadzenia egzekucji przeciwko spółce (...) Sp. z o.o. Wyrokiem tym, co istotne, uchylono postanowienie Wójta Gminy W. oraz organu drugiej instancji – Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W.. Wyrok zatem dotyczył bezpośrednio Wójta Gminy W., zasadne jest więc oczekiwanie, by któryś z pracowników Urzędu Gminy wykazał zainteresowanie treścią rozstrzygnięcia. Wyrok uprawomocnił się z

dniem 21 listopada 2008 r. W tym momencie należności objęte administracyjnymi tytułami wykonawczymi przeciwko (...) sp. z o.o. nie były jeszcze przedawnione (zob. art. 70 i nast. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, t.j. Dz.U.2021 poz.1540 ze zm.) i można było wdrożyć procedurę umożliwiającą zgodne z prawem wyegzekwowanie zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości, czy to poprzez skierowanie wniosku egzekucyjnego do właściwego organu, czy też poprzez wydanie postanowienia stwierdzającego zaliczenie nadpłaty w trybie art. 76 § 1 Ordynacji podatkowej. W konkluzji należy stwierdzić, że szkoda, jakiej doznała Gmina W. w wyniku zwrotu nadpłaty podatku od nieruchomości na mocy decyzji Wójta Gminy W. z dnia 30 grudnia 2019 r. nie jest normalnym następstwem sprzecznego z prawem działania lub zaniechania Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K. i nie odpowiada za nią pozwany Skarb Państwa.

Z przedstawionych względów orzeczono jak w sentencji wyroku. O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, § 1¹, § 3 kpc w zw. z art. 99 kpc. Koszty te obejmują wynagrodzenie radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ustalone na podstawie § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. 2015 poz. 1800 ze zm.).

Sędzia del. Michał Siemieniec

Z/

1. odnotować uzasadnienie wyroku z dnia 13.12.2021 r.;
2. odpis wyroku z dnia 13.12.2021 r. z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi strony powodowej;
3. kal. 14 dni z dowodami doręczenia (bądź z wpływem pism).

K., dnia 4.01.2022 r.

Sędzia Michał Siemieniec (del.)